

in so zbežali v mesto Tripolis. Obrist Nechet je imenovan za tripoličanskega valija.

Stališče drugih držav.

Angleži so odločno proti temu, da bi napravili Italijani ob tripoličanskem obrežju, zlasti v Tobruku, trdnjave. Pravijo, da tega pod nobenim pogojem ne bodo dopustili.

Iz Bulgarije se vedno iz novega poroča, da država na meji mobilizira. Uradno se to sicer zanika, kakor je že navada.

Iz Petersburga se poroča, da je Rusija Turčiji hudo grozila, ako bi ta njene barke z žitjem plenila. Turčija je dala zadovoljivi odgovor.

Turška vlada je vevlastim odgovorila, da zamore le tedaj v pogajanja stopiti, ako se prizna turško nadvlado nad Tripolisom.

Črnogorska vlada izjavlja, da napadajo turški vojaki ob meji Črnogorce. Tudi rumunska vlada je hudo vznemirjena. V Bulgariji se naprej mobilizira.

Vevlasti so se baje posredovanja za mir naveličale in bodoje z njim popolnoma ponehale.

Avstrija in Italija. „Zeit“ poroča, da je počasnost italijanske mobilizacije povzročila mnogo začudenja. Najprve se je hotelo vojake na jugu za Tripolis mobilizirati. Ali ti so se baje uprli. Zato skoraj 2 tedna ni prišla ekspedicijska armada skupaj. Kar se je na severnem Italijanskem (proti avstrijski meji) mobiliziralo, je ostalo večidel doma. To postopanje in zlasti nadzorovanje avstrijskih bark v adrijskem morju povzroči mnogo nezaupanja proti Italiji.

Zadnji telegrami.

Tripolis, 18. okt. Italijani hočejo z vojakami mesto Homs zasesti. Vojaki so se že v spremstvu raznih bojnih parnikov tja podali. Turško posadko se je opozorilo, naj se uda.

Konstantinopol, 18. okt. Turški poslanec mesta Benghasi Jussuf Šetvan zbral je 8.000 prostovoljcev. Na Tuneskem zbral je Mehmed bei 30.000 turških prostovoljcev, s katerimi je že tripoličansko mejo preoračil. Z njim so se združili iz Egipta došli prostovoljci. Arabci okoli mesta Benghasi so pričeli Turkom odločno pomagati. Turki se pripravljajo na veliki napad na mesto Tripolis. Vojaki in Arabci so navdušeni. Pomožni prostovoljci iz notranjega dežele so dobro oboroženi. Italijani so napravili okoli mesta šance in trdnjave.

Konstantinopol, 18. okt. Turški ministerski svet je sklenil, da ne sprejme nobenega posredovanja in da se bode torej vojska z vso odločnostjo nadaljevala.

Konstantinopol, 18. okt. Pred Mytilene je dospelo američansko brodovje, obstoječe iz 6 velikih bojnih ladij in nekaj uničevalnih torpedovk. Doslej tam nahajajoče laške torpedovke so izginile.

Avstrija oborožuje?

Dunaj, 18. okt. „Berliner Tagblatt“ poroča iz Konstantinopla: Turški vladni dela zbiranje avstrijskih vojakov ob turški meji mnogo skrbi. Čuje se, da sta dva avstro-ogrška armadna kora postavljena na vojno stanje. (Uradno se to vest zanika.)

Poslanci so zopet mnogo preveč govorili, kajti z dolgotrajnimi, za neizvežbane mase proračunjenimi govori se pač ničesar ne doseže. Edino dragoceni čas zbornice se na ta način zapravlja. Po seji dne 13. t. m. je prišlo do nekega prepira med posl. Malikom in Wastianom ter Marckhlo. Prvaški listi registrirajo Malikove nepremišljene napade na nemške sodnike z velikim veseljem. Sploh so zdaj slovenski poslanci najboljshi trabanti „Proč od Rimovca“ Malika... Zanimivo je govoril posl. Marckhl o Lika-železnici, katera je za Štajersko velikega pomena. Ako se to železnico prepreči, potem se prepreči tudi gospodarski razvitok vzhodne in južno-vzhodne Štajerske. Vlada mora enkrat pokazati, da Ogrji ne smejo z nami delati, kakor bi hoteli! Na pondelkovi seji se je prvo čitanje draginskih predlogov končalo. Tudi ta seja ni bila zanimiva. Predlogi glede draginje so se odstopili tozadevnim odsekom, ki bodoje o njih tekom 14 dneh poročali. Istotako se je izročilo uradniške predloge dotičnim odsekom. Potem se je vršil daljši razgovor o dalmatinskih železnicah, brez da bi se prišlo v tej zadevi do kakšnega zaključka. Ko je bila zbornica že precej prazna, predlagali so Italijani, naj se vrši razprava o laški visoki šoli pred ono v državnem proračunu. Ta predlog je bil s 45 glasovi sprejet. Prav zanimivo je, da so zanj tudi slovenski poslanci glasovali. Lansko leto so hoteli slovenski poslanci zbornico razbiti, da ne bi se uresničila laška visoka šola. Letos pa glasujejo zato, da se preje o tej nepotrebnosti šoli razpravlja nego o državnih potrebščinah. Res, prvaško-slovenska politika postaja z vsakim dnevom bolj zmedena in škodljiva! —

Revolucija na Kitajskem.

Na Kitajskem je izbruhnila revolucija, ki je izredno krvava in nevarna. Velikanska ta država stoji v uporu in uporniki hočejo cesarja vreči ter republiko ustanoviti. Vzroki tega upora so iskati v starem sovraštvu Kitajcev proti tujcem. Pred par leti dala je kitajska vlada nekemu konzorciju domačinov koncesijo, da sežida železnico od Sečuanu v Hunang, torej okrog 400 kilometrov. Ker so doslej vedno Evropejci železnice gradili, zavladalo je nad to dovolitvijo veliko veselje. V hipu so zbrali kapitalisti 10 milijonov taelov skupaj. Ali 4 leta pozneje ni bil niti 1 km železnice zgrajen, pač pa je ves denar izginil. Nabirati se denarja zdaj ni moglo več. Zato so oblasti ednostavno potrebne svote za železnico potom posebnih davkov dvigale. Medtem je prišla l. 1910 špekulacija v akcijah za kaučuk; dotični kapitalisti so železnični denar zopet za to špekulacijo žrtvovali in — denar ljudstva je zopet izginil. Zdaj je cesarska vlada v Pekingju koncesijo nazaj potegnila in jo dala nekemu tujemu konzorciju. Mogotci so pričeli hujskati proti tujcem in pričelo se je nevarno gibanje. Podkralj Tuan Fang je hotel pomiriti; ali mo-

ral je pred uporniki bežati in njegovo palačo so požgali. Zdaj so iz Pekinga vojake proti upornikom poslali. Prišlo je do hudih bojov, v katerih je bilo 2000 vojakov in 10.000 upornikov ubitih. Za Evropejce na zahodnem Kitajskem ni nevarnosti. V slučaju nevarnosti bi tudi takoj vevlasti posredovale in mir napravile. Tudi avstrijski parnik „Franz Josef I.“ je priplul v Shangaj, da varuje naše podanike.

Davek na užigalice. Država špekulira se vedno, kaj bi bilo za njen žakelj bolje: monopol na produkcijo ali na razprodajo. Pri prvemu bi morala država vse dosedanje fabrike užigalic kupiti. Potem bi pa imela tudi eksport užigalic v roki. Ali bržkone bode vlada le monopol za razprodajo predlagala. Potem bi se uresničenje nadaljnih fabrik preprečilo, dosedanje pa v kartel združilo. Vsaki fabriki bi država določila, koliko užigalic sme izdelovati in bi obenem tudi cene določila. Seveda bi država potem užigalice veliko dražje prodajala. Na Avstrijskem izdelujejo fabrike 1000 milijardov užigalic v vrednosti 15 milijonov kron. Avstrija porabi od tega 75 milijardov (1 milijarda je 1000 milijonov); v inozemstvo pa gre užigalic za 4 milijone kron na leto. Pri prodajalnem monopolu pridobila bi država na leto 6—10 milijonov kron.

Ogrski proračun za leto 1912 kaže 1.667,091.211 rednih dohodkov in 1.580,378.496 K rednih izdatkov. Tukaj je torej nekaj preostanka. V izrednem proračunu pa je čez 86% milijonov primanjkljaja.

Napad na italijanskega kralja. Ko se je laški kralj zadnjič iz Pise odpeljal in so stražniki progo pregledali, ustrelilo je 4 oseb nanje. Enega napadalca so takoj vjeli, ostale pa pozneje. Vjeti so anarhisti, ki so hoteli kralja umoriti.

Na Portugalskem, kjer so šele pred kratkem kralja spodili in republiko uresnili, poskušali so monarhisti zopet vladu vreči. Sam pretendent dom Miguel de Braganza se je krvavega upora udeležil. Od vseh strani so prihajali večidel klerikalni oboroženi monarhisti in v nekaterih mestih so celo proglasili kraljestvo. Ali republikanski vojaki so upornike obkrožili in popolnoma uničili. Njih voditelj Coneiro je moral zbežati in z njim tudi dom Miguel. Portugalska je pač tekom let preveč trpela pod klerikalnim gospodarstvom, da bi se zopet udala.

Dopisi.

Sv. Lenart slov. gor. I. kmet: Zdravo! Kam pa? — **II. kmet:** Z otroki v nemško šolo. — **I. kmet:** Vpisovanje se šele začne v Vseh svetnikih. Koliko otrok pa pošlješ v šolo? — **II. kmet:** Dva velika, mali Franci pa naj začne v slovensko šolo hoditi! — **I. kmet:** Zakaj pa? Ravno te male moreš v nemško šolo poslati, ker se v prvem razredu najbolj lahko uči. Veliki se ne učijo več tako dobro. Slo-

Ljudstvo v Tripolisu.

Predleža slika kaže nekaj podobice, ki naj označijo značilne poteze ljudske življenja v zdaj tako znani pokrajini Tripolis. Na levi strani vidimo domačino puščave, afričanskega Arabca na konju; kakor znano, so ravno Arabci italijanski vojni najbolj nevarni, ker so stradanja v tej goli pokrajini navajeni in tako rekoč na konjih rojeni. Izvrstni jezdeci in obenem od najnežnejše mladosti sem na orodje vajeni, so prav nevarni sovražniki. Na desni strani zgoraj (levo) vidimo domač južovsko družino, poleg nje pa tripoličanske turške domačinke. Spodaj končno pa je videti tabor divjih, pogumnih in brezobzirnih Beduincev, ki so se tudi Turkom podali.

Volkstypen aus Tripolis.

Dama

391

ki drži kaj na zdravo negovanje kože, ki hoče zlasti pege odstraniti ter mehko, nežno kožo in beli teint dobiti in obdržati, umiva se edino z „Steckenpferd“ lilijanim mlečnim milom (znamka „Steckenpferd“ od Bergmann & Co. Teichka & E. Kos za 80 h se dobi v vseh apotekah, drožerijah in trgovinah s parfumiom itd.)

Politični pregled.

Državni zbor.

Državna zbornica se je v zadnjih sejah večinoma z raznimi predlogi glede draginje pečala.